

му на виробництві різноманітні. Серед сотень нещасних випадків важко знайти однакові з причин, що їх викликали.

Тобто, вдосконалення методів дослідження виробничого травматизму та професійних захворювань є можливим проводити в напрямку, на основі статистичного аналізу за фактами, які мають безпосередній зв'язок з нещасними випадками на виробництві. До таких факторів, наприклад відносяться такі:

- характер, локалізація і результат травм, місце події;
- число днів непрацездатності;
- види події та причини нещасних випадків;
- категорії і робочий розряд робітників, які отримали травми;
- вид виробничої діяльності постраждалих;
- віком, стать та стаж постраждалих;
- час отримання травми протягом зміни тощо.

Використання такого системного підходу до вивчення, виявлення причин виробничого травматизму й професійної захворюваності надасть можливість вирішити поставлене завдання з вдосконалення методів дослідження виробничого травматизму та професійних захворювань. Це забезпечується більш глибоким аналізом причин проявлення цих показників виробничої діяльності підприємства, а при використанні відповідного програмного забезпечення, за умови достатнього масиву даних, і проводити прогнозування динаміки розвитку цих явищ.

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБКА НАПРЯМКІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ УМОВ ПРАЦІ БАНКІВСЬКИХ СЛУЖБОВЦІВ

Орєшина К.К.

Науковий керівник – Серіков Я.О., канд. техн. наук, доцент

Вирішення завдань, удосконалення охорони праці, збереження здоров'я працівників є невід'ємною частиною стратегій країн Євросоюзу та інших економічно розвинутих країн світу.

В цих країнах на державному рівні ставиться стратегічне завдання з розробки нових шляхів досягнення культури безпечної і нешкідливої праці в умовах сучасного розвитку засобів виробництва. Така стратегія спрямована на досягнення високого рівня розуміння того, що здоров'я працівників, нешкідливість умов праці, безпека робочих місць повинні стати системним елементом сучасного підприємства, установи, організації. На додаток до цього практика свідчить, що вирішення завдання створення комфортних умов праці для персоналу підпри-

емств, установ чи організацій дає змогу одержати й як соціальний, так і визначений економічний ефект.

Науково-технічні перетворення, що відбулися за останні роки як в усьому світі, так і у нашій країні, призвели до появи нових видів діяльності людини й змінили вимоги та умови праці до багатьох існуючих професій. Значних змін зазнали, зокрема, умови праці працюючих у банківській системі, іншими стали їх організаційна структура, організація і принципи роботи. Значно змінилася, стала більш досконалою їх матеріально-технічна база: вдосконалилась технічна оснащеність, з'явилися комп'ютери та інші засоби оргтехніки. Широкого поширення набули та стали використовуватися електронні засоби зв'язку й платежів.

У результаті таких змін на даний час змінився соціальний і економічний статус банківського працівника, а також і організація робочого місця, його умови праці.

Особливо це відноситься до тієї категорії банківських службовців, які виконують роботи з безпосереднім обслуговуванням клієнтів банківської установи. Але, наряду з позитивними факторами – підвищенням оперативності проведення банківських операцій, комфортності умов праці, підвищенням соціального статусу банківського працівника тощо з'явилися й додаткові негативні фактори виробничого середовища, що супроводжують виконання службових функцій. Очевидно, що це є логічним явищем, наслідком впровадження нових технологій, в тім числі й інформаційних.

До характерних змін, що призвели до ускладнення умов праці банківських працівників, є поява таких негативних виробничих факторів (згідно класифікації Міждержавного ГОСТ 12.0.003-74* Небезпечні і шкідливі виробничі фактори):

- робота з відеотерміналами комп'ютерів, яка займає достатньо значний відрізок робочого часу;
- часті зміни (перемикання) видів діяльності;
- підвищена відповідальність при виконанні роботи;
- перенапруження зорового аналізатора;
- гіподинамія тощо.

Перераховані вище характерні негативні фактори, що формують умови праці банківського працівника, можуть бути факторами ризику виникнення й розвитку як психічних розладів, психічних захворювань, так і втрати їх фізичного здоров'я.

За Класифікацією напруженості розумової роботи по фізіологічним і психофізіологічним критеріям визначають наступні чотири категорії напруженості розумової праці: - ненапружена; - мало напружена;

- напружена; - дуже напружена. Аналіз, проведений згідно з наведеною класифікацією, дав змогу встановити, що робота такого персоналу банку відноситься до категорії напруженої розумової праці.

Внаслідок впливу таких несприятливих факторів умов праці та виробничого середовища на організм банківських працівників, у них проявляється психофізіологічне та фізичне стомлення, дратівливість (особливо в кінці робочого дня), стомленні зорового аналізатора тощо.

За опублікованими даними досліджень у банківських працівників зафіксовано також і підвищення артеріального тиску та пульсу до кінця робочого дня. Це також свідчить про наростаюче нервово перенапруження у банківських працівників досліджуваної категорії.

У результаті дослідження умов праці банківських службовців, які задіяні в обслуговуванні клієнтів комерційного банку, розроблені наступні рекомендації: - з метою зниження кількості похибок у роботі й розвинення додаткового стомлення необхідно розподіляти навантаження й підбирати характер виконуваної роботи працівником відповідно до рекомендацій психолога; - при перевантаженні працівників (при значній кількості клієнтів банку) рекомендується введення технологічних перерв. З метою забезпечення обробки всього обсягу наявної інформації, керівництву банку рекомендується підготувати додаткових спеціалістів, які зможуть тимчасово, на час таких перерв, замінити основних працівників.

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ВИРОБНИЧОГО ТА ПОБУТОВОГО ЕЛЕКТРОТРАВМАТИЗМУ

Панарін Є.А.

Науковий керівник – Серіков Я.О., канд. техн. наук, доцент

Дослідження й аналіз травматизму в державі є обов'язковою частиною систем забезпечення безпеки життєдіяльності населення та управління охороною праці. При використанні системного підходу такі дослідження створюють відповідні статистичні дані, на основі яких може бути вирішення завдання визначення причин травматизму. Очевидно, що використання таких баз даних як основи, дозволить вирішувати проблеми зменшення травм, одержуваних як на підприємствах, так і в побуті шляхом розроблення і впровадження необхідних заходів.

За статистичними даними Міжнародної організації праці (МОП), якщо врахувати всі нещасні випадки, що відбуваються в світі, то кількість людей, які страждають від них щорічно, складе більше, ніж 10 млн осіб. При цьому, за оцінками МОП близько 2,3 млн чоловіків і жінок щорічно гинуть в результаті нещасних випадків на робочому